

Adviescommissie voor het Ouderenbeleid op 23 januari 2018 themabijeenkomst: Rekenkamerrapport Langer zelfstandig thuis wonen

Verslag Themabijeenkomst Rekenkamerrapport Langer zelfstandig thuis wonen

Het rapport “Langer zelfstandig thuis wonen” spitst zich toe op mensen met ernstige beperkingen, die thuis wonen en worden verzorgd. Zij, en hun mantelzorgers geven aan dat er nog veel ontbreekt. Een veelgehoorde klacht is, dat het vaak lastig is om aan relevante informatie te komen – iets wat nog extra zwaar weegt bij Utrechters met een migratie achtergrond.

De ACO-Utrecht had Silvia van Leeuwen (projectleider van het onderzoek) en Johan Snoei, beiden van de Rekenkamer uitgenodigd om het rapport tot te lichten. Hun presentaties zijn terug te lezen op de ACO-website.

Als eerste wordt er een kort You tube-filmpje getoond van de rekenkamer: wie zij zijn en wat zij doen. (<https://www.youtube.com/watch?v=p--qaBBQreM>)

Behalve de leden van de adviescommissie, namen mensen vanuit de politiek, van de buurtteams en van andere maatschappelijke organisaties deel aan de bespreking.

Vragen en opmerkingen

Vragen die gesteld zijn en andere opmerkingen:

- Hoe stimuleren jullie migranten ouderen om in contact te komen met wijkverpleging en de buurtteams? De bereidheid is er wel vanuit de ouderen om contact te leggen, maar de migranten ouderen vinden het te lastig om het contact te leggen.

Dat klopt ook volgens het onderzoek. Het is wel gelukt om in contact te komen met de mantelzorgers van migranten ouderen.

- Vanuit NISBO wordt gevraagd waarom zij niet gevraagd zijn voor het onderzoek?

Als bron voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de Plusgids, de ouderenorganisaties vanuit deze gids zijn allen benadert. Niet alle informatie uit de gids was juist (denk aan adressen die niet kloppen) en een aantal organisaties heeft ook niet gereageerd om mee te doen aan het onderzoek.

- Is er ook gebruik gemaakt van andere, soortgelijke onderzoeken die al gedaan zijn?

Ja, er is gebruik gemaakt van meerdere onderliggende documenten; onder andere beleidsdocumenten en onderzoeken van het Centraal Plan Bureau. Deze zijn terug te vinden in het rapport bij ‘bronnen’.

- Er is gesproken met NOOM, dat wordt genoemd als netwerkorganisatie van organisaties van Oudere Migranten.
- Met het oog op de tekorten op het punt van informatievoorziening, reageert COSBO: in een raadsbrief over hoe de gemeente dit willen oppakken, ontbreken Huis-aan-Huis bladen als medium. Dat lijkt niet logisch. In hoeverre is dat aan de orde gekomen bij het onderzoek? Uit het onderzoek blijkt dat de voorkeur ligt bij mondeling/telefonisch contact, of via een netwerk, mensen uitnodigen voor informele netwerken en informeren. De rekenkamer is van mening dat dit goed in combinatie de informatievoorziening van de Huis-aan-Huisbladen uitgevoerd kan worden.

Wat wordt er gemist

- Zijn (bij de vragen naar de financiële situatie) de zorgkosten van ouderen meegenomen in het onderzoek?
De Gemeente heeft per 1 januari 2018 een nieuwe zorgkostenverzekering voor ouderen, speciaal voor de minima waar onder andere ook het eigen risico gedekt is. Dit is in overeenstemming met het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' uitgevoerd. Het betreft een inkomensafhankelijke verzekering met een abonnementsstarief per maand. Toch is er bij ouderen nog kans op problematische stapeling van zorgkosten.
- Er wordt een aantal onderwerpen in het onderzoek gemist zoals:
 - Het vervoer in de wijk (in wijk Oost is veel eenzaamheid door o.a. vervoersproblemen).
 - De zingevingsproblematiek, er zijn veel aanvragen voor voltooid leven. Het gevoel hebben er niet meer toe te doen.
 - Te weinig vrijwilligers (voorbeeld een vrouw vraagt of er een vrijwilliger is die haar rolstoel kan duwen; lange wachttijd en wanneer de vrijwilliger gevonden wordt, blijkt zij kort daarna te overlijden).
 - Dementerende ouderen. Je hebt het Odensehuis welke niet voldoende bezocht wordt onder andere doordat er te weinig mogelijkheden zijn qua vervoer. Het is van belang dat dit probleem aangepakt wordt, mede om de mantelzorger te ontlasten.
- De gemeente stelt dat inwoners vanuit hun eigen kracht hulp moeten zoeken, maar dat geldt niet voor iedereen. De migranten ouderen vinden dit lastig mede door de taalbarrière. Ze wachten hierdoor te lang met hulp vragen en uiteindelijk loopt het uit de hand. Er zou voor deze doelgroep outreachend gewerkt moeten worden, zij hebben iemand nodig die naar ze toekomt.

Zorg over "eigen kracht"

De zorg over "Eigenkracht" wordt herkend vanuit het Steunpunt Mantelzorg Utrecht.

Welke aanbevelingen zijn er aan de Gemeente? Wat is de visie van de Gemeente? De rekenkamer zegt dat dat nog moet blijken uit het Plan van Aanpak waarmee de gemeente komt, of er rekening wordt gehouden met mensen die niet vanuit hun eigen kracht kunnen optreden.

De heer Fred Dekkers van Groen Links reageert tenslotte dat alle gemeenteraadsleden de aanbevelingen van het rapport hebben overgenomen en dat veel problemen die genoemd zijn, bekend zijn. Het doel is om degene die vanuit hun eigen kracht kunnen handelen te verstreken, en degene die het niet kunnen te ondersteunen.

Het proces

Op 30 november was de ACO aanwezig bij de presentatie van het rekenkamerrapport. Dit was aanleiding om er een themabijeenkomst aan te wijden.

Eind 2017 heeft de raadscommissie Mens en Samenleving zich gebogen over het rapport, de lijst van aanbevelingen en de reactie van de kant van B&W. De gemeenteraad heeft in december de aanbevelingen van de rekenkamer overgenomen. Op aandringen van de raad komt het college van B en W vervolgens met een Plan van Aanpak. Dit wordt in de lente van 2018

Achtergrond over de het themagedeelte via:

<https://www.utrecht.nl/nieuws/artikel/langer-thuis-wonen-vraagt-betere-informatievoorziening-en-meer-regie-gemeente/>